

Br. 13/1-01-633/26-6241/1

29. jun 2026. godine

ANEKS A

Informacija o realizaciji Koraka 1.2.2.2 Broj kompanija koje imaju korist od usluga inovacionih/tehnoloških centara kao rezultat njihove pokrenute i javno dostupne liste usluga za kompanije povećan je za 50%

Narativni pregled realizacije usluga inovacionih infrastruktura – Inovaciono-preduzetničkog centra „Tehnopolis“ Nikšić i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore u periodu od 1. januara 2024. godine do 29. juna 2026. godine

Reformski korak 1.2.2.2 doprinosi unapređenju inovacionog ekosistema Crne Gore kroz povećanje korišćenja usluga koje pružaju inovacione infrastrukture, i usmjeren je na jačanje kapaciteta inovacionih infrastruktura za pružanje kvalitetnih usluga startupovima, mikro, malim i srednjim preduzećima, kao i drugim poslovnim inovativnim subjektima, čime se direktno doprinosi povećanju konkurentnosti privrede, razvoju preduzetništva i podsticanju inovacija.

Početna vrijednost: U periodu od osnivanja (septembar 2016 – decembar 2023), prva inovaciona infrastruktura u Crnoj Gori, **Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnopolis“ Nikšić**, pružio je podršku za ukupno 196 kompanija kroz ponudu usluga koje uključuju: podršku stanarima kroz korišćenje prostora, programe podrške, inkubaciju, Data centar, TechLab, BioLab, Craftinno, JICA mentorstvo i Code Hub. S obzirom na činjenicu da je **Naučno-tehnološki park Crne Gore** počeo sa punim kapacitetom pružanja infrastrukturnih i programskih usluga nakon otvaranja infrastrukturnog objekta tokom 2024. godine, njegove usluge ne čine dio početne vrijednosti.

Rok za ispunjenje ovog reformskog koraka inicijalno je bio decembar 2026. godine. Međutim, već su se u prvoj polovini 2026. godine stekli uslovi da korak bude prijavljen kao ispunjen.

Izveštajni period: Izveštajni period obuhvata 2024., 2025. i 2026. godinu, a presjek indikatora napravljen je na 29. jun 2026. godine, kada se posmatra kumulativan broj jedinstvenih kompanija koje su od septembra 2016. do 30. juna 2026. koristile usluge inovacionih infrastruktura – **Inovaciono-preduzetničkog centra „Tehnopolis“ Nikšić (IPC Tehnopolis) i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore (NTPCG)**. Počev od bazne (početne) vrijednosti, odnosno broja od 196 jedinstvenih kompanija koje su do kraja 2023. godine koristile usluge i podršku IPC Tehnopolis, navedene inovacione infrastrukture su u izvještajnom periodu pružile podršku i usluge za još 226 jedinstvenih kompanija:

- **IPC Tehnopolis** je u periodu 2024-2026 pružio podršku za 119 jedinstvenih kompanija:
 - 32 u 2024. godini,
 - 48 u 2025. godini, i
 - 39 u 2026. godini;
- **NTPCG** je u periodu 2024-2026 pružio podršku za 107 jedinstvenih kompanija:
 - 9 u 2024. godini,
 - 50 u 2025. godini, i
 - 48 u 2026. godini.

Kumulativan broj jedinstvenih kompanija koje su imale koristi od usluga inovacionih infrastruktura kao rezultat njihove pokrenute i javno dostupne liste usluga za kompanije na kraju izvještajnog perioda (29. jun 2026. godine) je 422. Na osnovu navedenih podataka i priloženih dokaza, ostvareno je povećanje broja kompanija je na nivou od 115,3% u odnosu na baznu vrijednost (196 kompanija na kraju 2023. godine).

IPC Tehnopolis je osnovan 2016. godine i sprovodi sve aktivnosti definisane Zakonom o inovacionoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 82/20 i 53/25) koji definiše **inovaciono-preduzetnički centar** kao subjekat inovacione infrastrukture, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga, kao i pružanje informaciono-tehničkih obuka inovativnim pravnim i fizičkim licima, kao i preduzetnicima. Aktivnosti inovaciono-preduzetničkog centra su usmjerene na povezivanje sa potencijalnim partnerima za učešće u nacionalnim i međunarodnim programima, projektima i fondovima iz različitih oblasti nauka s ciljem stvaranja novih i razvoja postojećih kompanija baziranih na inovacijama i transferu znanja, za potrebe privrednog razvoja na lokalnom ili regionalnom nivou. U izvještajnom periodu, IPC Tehnopolis je kompanijama pružio širok spektar usluga usmjerenih na razvoj preduzetništva, inovacija, digitalne transformacije i jačanje konkurentnosti MSP. Te usluge se mogu grupisati u sljedeće kategorije:

- **Poslovni razvoj, inkubacija i akceleracija** (predinkubacija, inkubacija, virtuelna inkubacija, biznis inkubator – komercijalna podrška, BoostMeUp – finansijska podrška, BoostMeUp – nefinansijska podrška);
- **Edukacije i razvoj kapaciteta** (obuke iz digitalnog marketinga, obuke iz dizajna i štampe, AI treninzi, obuke za CNC operatere, obuke iz digitalne proizvodnje i CNC tehnologija, treninzi za pružaoce usluga u turizmu, programi transfera znanja kroz međunarodne projekte);
- **Mentorstvo** (mentorstvo po JICA metodologiji, individualizovani mentorski programi za startape i MSP, mentorstvo u okviru regionalnih preduzetničkih programa);

- **Infrastrukturne usluge** (zakup prostora za događaje, besplatno korišćenje prostora za događaje u okviru projekata, coworking prostor CODE Hub Nikšić, Data centar);
- **Specijalizovane laboratorijske i tehnološke usluge** (3D štampa, CNC obrada, analiza zemljišta, tehničko ispitivanje uređaja za primjenu pesticida);
- **Umrežavanje i internacionalizacija** (Cross Border Coworking Conference, tematski meetup događaji, incoming misije i studentske posjete, networking događaji za MSP i startape).

NTPCG je osnovan 2019. godine sa ciljem stvaranja centralnog mjesta za razvoj inovacija, tehnološkog preduzetništva i saradnje između akademske zajednice, privrede i javnog sektora. Osnivači Naučno-tehnološkog parka Crne Gore su Vlada Crne Gore i Univerzitet Crne Gore. Zakonom o inovacionoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 82/20 i 53/25) definisan je **naučno-tehnološki park** kao subjekat inovacione infrastrukture, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog poslovnog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga inovativnim pravnim i fizičkim licima. Naučno-tehnološki park pruža usluge i sprovodi aktivnosti usmjerene ka umrežavanju akademske zajednice i privrede, stimulanju i upravljanju transferom znanja i visokih tehnologija, unapređenju internacionalizacije poslovanja i komercijalizacije naučnih istraživanja, stvaranju novih i razvoju postojećih inovativnih privrednih društava, kreiranju i primjeni inovacija zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima promovisući kulturu inovacija i konkurentnost privrednih društava i institucija baziranih na znanju sa ciljem razvoja privrede i države u cjelini. NTPCG je u junu 2024. godine, otvaranjem svoje moderne zgrade u Podgorici, započeo pružanje infrastrukturne podrške i postao jedna od ključnih tačaka razvoja inovacija i preduzetništva. U izvještajnom periodu, NTP CG je pružao set različitih usluga, koje se mogu grupisati u nekoliko ključnih kategorija:

- **Infrastrukturne usluge** koje obuhvataju korišćenje kancelarijskog prostora, coworking prostora, sala za sastanke i konferencije, laboratorijske infrastrukture, kao i drugih tehničkih i logističkih kapaciteta dostupnih korisnicima NTP CG.
- **Inkubacione i akceleratorne usluge** koje pružaju podršku startupovima i inovativnim kompanijama kroz strukturirane programe razvoja poslovanja, validacije poslovnih modela, razvoja proizvoda, pripreme za tržište i investicionu spremnost. Ove aktivnosti realizovane su kroz programe kao što su Startup Akademija, BoostMeUp i LAUNCHme.
- **Edukativne i mentorsko-savjetodavne usluge** koje uključuju organizaciju obuka, radionica, seminara i individualnih mentorskih sesija iz oblasti preduzetništva, inovacionog menadžmenta, digitalne transformacije, finansijskog planiranja, marketinga, razvoja proizvoda i drugih tema značajnih za rast kompanija.
- **Usluge umrežavanja i povezivanja** koje omogućavaju korisnicima pristup domaćim i međunarodnim partnerima, investitorima, istraživačkim organizacijama, velikim kompanijama i drugim relevantnim akterima. Ove aktivnosti realizuju se kroz konferencije, poslovne susrete, B2B događaje, startup takmičenja i specijalizovane networking programe.

- **Usluge podrške internacionalizaciji** koje su usmjerene na jačanje kapaciteta kompanija za izlazak na međunarodna tržišta, povezivanje sa evropskim mrežama i programima podrške, kao i učešće u međunarodnim projektima, sajmovima i poslovnim misijama.
- **Usluge podrške pristupu finansiranju** koje obuhvataju savjetodavnu podršku za pripremu projektnih prijedloga, povezivanje sa investitorima i fondovima, razvoj investicione spremnosti, kao i podršku u korišćenju nacionalnih i međunarodnih izvora finansiranja.

Usluge transfera tehnologija i inovacija koje se realizuju kroz aktivnosti Kancelarije za transfer tehnologija (TTO), uključujući identifikaciju inovacionog potencijala, zaštitu intelektualne svojine, komercijalizaciju rezultata istraživanja, razvoj spin-off kompanija i povezivanje istraživačkih institucija sa privredom.

Izveštaj za ovaj reformski korak sadrži tabelarni pregled usluga pruženih kompanijama od strane IPC Tehnopolis i NTPCG, **u kojem je svaka kompanija evidentirana samo jednom**, bez obzira na intenzitet i broj korišćenja usluga inovacionih infrastruktura, kako bi adekvatno bio prikazan kumulativan broj kompanija, odnosno progresivan rast indikatora do kraja izvještajnog perioda (jun 2026.) u odnosu na vrijednost izmjerenu u baznoj godini (decembar 2023.).

Prilikom utvrđivanja bazne vrijednosti za reformski korak obuhvaćeni su svi programi podrške koje je IPC Tehnopolis realizovao u periodu 2016–2023, uključujući i one sufinansirane sredstvima Evropske unije, budući da koncept dvostrukog finansiranja tada nije bio predviđen niti uspostavljen. Ista metodologija primijenjena je i u izvještajnom periodu 2024–2026, uz jasno označene usluge pružene kroz EU sufinansirane programe.

Radi lakše preglednosti i praćenja realizacije usluga inovacionih infrastruktura kompanijama, u nastavku u *Dodatku 1* i *Dodatku 2* dat je narativni prikaz za IPC Tehnopolis i NTPCG kroz njihov istorijat i osnivanje, organizacionu strukturu, portfolio usluga i način njihove realizacije, zatim procedure dodjele i pružanja usluga kompanijama, profile i agregirane podatke o korisnicima u izvještajnom periodu, kao i izvore verifikacije koji potvrđuju transparentnost i pouzdanost procesa, te doprinos ovih institucija jačanju inovacionog ekosistema i preduzetništva u Crnoj Gori. Agregirani podaci o kompanijama koje su koristile usluge inovacionih infrastruktura dati su za period od 1. januara 2024. do 29. juna 2026. godine, nadovezujući se na početnu vrijednost definisanu na kraju 2023. godine.

MINISTARKA

prof. dr Anđela Jakšić Stojanović

Anđela Jakšić Stojanović

Dodatak 1

NARATIVNI PREGLED – Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnopolis“ Nikšić

1. Pregled inovacione infrastrukture Inovaciono-preduzetnički centar “Tehnopolis” Nikšić

1.1 Istorijat i osnivanje

- **Godina osnivanja, misija i strateški ciljevi.**

Vlada Crne Gore donijela je Odluku o osnivanju IPC Tehnopolis 6. juna 2013. Registracija u Centralni registar privrednih subjekata izvršena je 11. septembra 2014. godine, a zvanično otvaranje poslovnog objekta u Nikšiću bilo je 17. septembra 2016. godine. Zvaničnim otvaranjem, stekli su se uslovi da IPC Tehnopolis započne sa aktivnostima podrške razvoju inovacionom ekosistemu i ostvarenjem misije zbog koje je osnovan.

Misija: Podrška unapređenju nacionalnog inovacionog i preduzetničkog sistema u Crnoj Gori kroz sprovođenje skupa aktivnosti čija realizacija će razviti i unaprijediti inovacione kapacitete i inovacionu infrastrukturu za potrebe ukupnog održivog ekonomskog razvoja Crne Gore.

Vizija: Međunarodno prepoznatljiv i kredibilan centar inovacione djelatnosti u Crnoj Gori koji vrši aktivnosti razvoja inovativnog preduzetništva, modernizaciju i unapređenje konkurentnosti privrede, kreiranja novih znanja, razvoja i primjene inovacija proizvoda i procesa, upotrebe inovativnih tehnologija, uvođenja novih poslovnih modela, kao i razvoj kapaciteta i infrastrukture potrebne za podršku navedenim aktivnostima.

Ciljevi – srednji rok

- Kreiranje novih i jačanje konkurentnosti postojećih crnogorskih preduzeća kroz razvoj inovativnih tržišno-orjentisanih proizvoda, usluga i tehnologija koji imaju veliki potencijal za komercijalizaciju i tržišnu primjenu;
- Podrška prenosu inovativnih ideja iz naučnoistraživačkih ustanova na tržište, kroz saradnju sa partnerima iz privrede i kroz otvaranje novih preduzeća/spin-off kompanija u Crnoj Gori;
- Jačanje inovativnog potencijala preduzeća i njihove prepoznatljivosti u sistemu inovacija;
- Stimulisanje tehnoloških inovacija i podsticanje komercijalizacije, odnosno primjene inovativnih ideja i tehnologija na tržištu;
- Saradnja sa crnogorskom naučnom i privrednom dijasporom u cilju stvaranja uslova za strateško povezivanje i reintegraciju u domaću zajednicu;

- Podsticanje transfera znanja i tehnologija u saradnji sa domaćim i međunarodnim partnerima iz naučnoistraživačkog i privrednog sektora.

Ciljevi – kratak rok

- Aktivacija i promocija inovativnog preduzetničkog potencijala sa fokusom na univerzitete i razvoj preduzetničke kulture u Crnoj Gori kroz realizaciju edukativno-motivacionih i promotivnih događaja iz oblasti preduzetništva i inovacija koristeći model javno-privatnog partnerstva sa ključnim nacionalnim i regionalnim kompanijama i startup-ovima i nacionalnim IT klasterom;
 - Unapređenje kapaciteta crnogorskog inovativnog ekosistema u dijelu znanja i vještina iz oblasti poslovnog razvoja, razvoja tehnologije, zaštite prava intelektualne svojine, alternativnog finansiranja i pristupa kapitalu i drugih relevantnih tema od značaja za razvoj inovativne poslovne zajednice u Crnoj Gori;
 - Stimulisanje razvoja inovacija kroz preduzetništvo, kreiranje novih vrijednosti preduzetničke kulture u Crnoj Gori i pristup regionalnim i međunarodnim tržištima za inovativne i preduzetničke projekte;
 - Poboljšanje uslova za finansiranje i pristup kapitalu za inovativne i preduzetničke ideje i startup projekte iz Crne Gore kroz privlačenje sredstava iz dostupnih međunarodnih fondova, pružanje direktne finansijske podrške, prezentaciju ideja i projekata investitorima, biznis anđelima iz zemlje i regiona.
-
- **Ključni događaji i prekretnice (prvi programi, partnerstva, usluge).**

Razvoj portfolia usluga IEC Tehnopolis odvijao se postepeno, paralelno sa razvojem institucionalnih kapaciteta, infrastrukturnih resursa i međunarodnih partnerstava. Od osnivanja do danas, usluge su kontinuirano unapređivane i prilagođavane potrebama startapa, malih i srednjih preduzeća i drugih aktera inovacionog ekosistema.

Početak operativnog rada obilježen je 2016. godine prijemom prvih stanara Biznis inkubatora. U tom periodu fokus je bio na pružanju osnovnih usluga inkubacije, uključujući poslovno savjetovanje, promociju kompanija, organizaciju događaja za umrežavanje i konsultantsku podršku. Istovremeno, krajem 2016. godine započeta je realizacija prvih međunarodnih projekata, koji su postali važan instrument razvoja novih usluga i održivosti institucije. S obzirom na ograničen i skroman obim finansiranja iz nacionalnog budžeta u početnim godinama rada, razvoj

portfolia usluga dominantno je bio podržan kroz projekte finansirane iz fondova Evropske unije i drugih međunarodnih programa.

Tokom 2017. godine započeta je realizacija prvih stručnih obuka za startape, preduzetnike i predstavnike privrede, čime je uspostavljen kontinuirani edukativni program koji je kasnije značajno proširen.

Važna prekretnica ostvarena je 10. maja 2018. godine otvaranjem CODE Hub Nikšić coworking prostora, čime je dodatno unaprijeđena infrastruktura za razvoj preduzetništva, umrežavanje i saradnju među inovativnim kompanijama.

U januaru 2020. godine objavljen je prvi poziv za program BoostMeUp, prvi strukturisani program predakceleracije i finansijske podrške startupima. Iste godine, 26. avgusta 2020. godine, otvoreni su BioLab, TechLab i Data centar, čime su značajno prošireni kapaciteti za pružanje specijalizovanih tehnoloških i laboratorijskih usluga.

Od 2021. godine edukativne aktivnosti dodatno su sistematizovane kroz godišnji Program edukacija, koji je prvi put javno predstavljen kao objedinjeni program razvoja kompetencija za preduzetnike, MSP i druge ciljne grupe. Iste godine organizovana je i prva Cross Border Coworking Conference (CBCC), koja je postala važna regionalna platforma za umrežavanje, razmjenu znanja i internacionalizaciju poslovanja.

U narednim godinama portfolio je dodatno proširen kroz programe podrške digitalnoj transformaciji, naprednim proizvodnim tehnologijama, aditivnoj proizvodnji, vještačkoj inteligenciji, mentorstvu po JICA metodologiji, kao i kroz nove modele finansijske podrške i međunarodne programe saradnje.

U oktobru 2025. godine, otvoren je i novi infrastrukturni objekat, ukupne vrijednosti blizu 1,18 miliona €, Dom digitalne revolucije, organizovan kao savremeni poslovni centar namijenjen kreativnim industrijama sa kancelarijama, coworking zonom CODE Hub Nikšić, koji je dio regionalne mreže sa 60 radnih mjesta, salama, multimedijalnim sadržajima i mašinskim radionicama, TechLab i Maker Space sa naprednom opremom za industrijski dizajn i inovacije.

U periodu 2016. do danas IPC Tehnopolis je implementirao 36 EU finansiranih projekata, sa budžetom blizu 5 miliona € ali i 14 projekata finansiranih od strane drugih donatora sa budžetom u iznosu od preko 750.000,00 €. Svaki od navedenih projekata doprinisi ostvarenju ciljeva jačanja

inovacionog i preduzetničkog ekosistema u Crnoj Gori, a u skladu sa razvojnim prioritetima organizacije i njenom dugoročnom vizijom. Poseban fokus stavlja se na usklađenost projekata sa Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore (S3), nacionalnim politikama u oblasti inovacija i preduzetništva, i strateškim okvirom razvoja nacionalnog inovacionog ekosistema.

Kontinuirano unapređenje usluga potvrđuje sposobnost IEC Tehnopolis da odgovori na promjenjive potrebe privrede i doprinese ostvarivanju ciljeva nacionalne inovacione politike, Strategije pametne specijalizacije i Reformske agende Crne Gore.

- **Uloga inovacione infrastrukture u nacionalnoj inovacionoj politici.**

Inovaciona politika Crne Gore obuhvata strategije i programe kojima se utvrđuju pravci razvoja, prioriteti i mjere za potrebe podsticanja inovacione djelatnosti i unapređenja nacionalnog inovacionog sistema. Inovacionom politikom utvrđuju se prioriteti i pravci razvoja inovacione djelatnosti, kroz strategiju pametne specijalizacije i druge strategije i programe kojima se uređuje oblast inovacija, koje donosi Vlada na predlog Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju.

Zakonom o inovacionoj djelatnosti definisan je Inovaciono-preduzetnički centar kao subjekat inovacione infrastrukture, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga, kao i pružanje informaciono-tehničkih obuka inovativnim pravnim i fizičkim licima, kao i preduzetnicima. Aktivnosti inovaciono-preduzetničkog centra su usmjerene na povezivanje sa potencijalnim partnerima za učešće u nacionalnim i međunarodnim programima, projektima i fondovima iz različitih oblasti nauka s ciljem stvaranja novih i razvoja postojećih kompanija baziranih na inovacijama i transferu znanja, za potrebe privrednog razvoja na lokalnom ili regionalnom nivou. IPC Tehnopolis sprovodi sve aktivnosti definisane navedenim Zakonom.

Strategija pametne specijalizacije je definisana kao krovni strateški dokument za oblast inovacija i razvoja, koji usmjerava ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, povezuje javni sektor, privredu i istraživačke institucije i predstavlja centralni instrument za razvoj nacionalnog inovacionog sistema. Na osnovu nove Strategije pametne specijalizacije Crne Gore 2026–2031, uloga IPC Tehnopolis prevazilazi funkciju pružaoca pojedinačnih usluga podrške preduzetništvu i postaje jedan od ključnih operativnih aktera u sprovođenju nacionalne inovacione politike. U tom kontekstu, IPC Tehnopolis ima značajnu ulogu u jačanju inovacionog ekosistema kroz razvoj inovacione infrastrukture, podršku startupima i inovativnim preduzećima, unapređenje saradnje između nauke i privrede, te razvoj klastera i lanaca vrijednosti u prioritarnim oblastima pametne specijalizacije. Strategija posebno naglašava potrebu za povezivanjem istraživanja, preduzetništva

i industrijskih aktera radi komercijalizacije inovacija i stvaranja proizvoda i usluga veće dodate vrijednosti, što predstavlja jednu od osnovnih funkcija Tehnopolisa.

Poseban značaj IPC Tehnopolis ima i u sprovođenju **Programa za nauku i inovacije 2026–2030**, gdje je zajedno sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija, Fondom za inovacije i Naučno-tehnološkim parkom Crne Gore prepoznat kao jedan od nosilaca implementacije jedinstvenog sistema podrške istraživanju i inovacijama..

Dodatno, u okviru **Reformske agende Crne Gore 2024–2027**, IPC Tehnopolis je direktno prepoznat kao jedan od aktera zaduženih za sprovođenje reforme „Dalji razvoj ekosistema istraživanja i inovacija za ekonomiju zasnovanu na znanju“. U tom smislu, njegova uloga nije samo infrastrukturna već i razvojna – kroz pružanje javno dostupnih usluga usluga MMSP inovatorima i stratapima.

IPC Tehnopolis doprinosi ostvarivanju strateških ciljeva razvoja i direktan je akter prepoznat kroz sve relevantne Programe i Strategije među kojima, a pored već navedenih izdvajaju se: Strategija naučnoistraživačke djelatnosti (2024 – 2028), Program razvoja finansijske edukacije (2023 – 2027), Fintech strategija (2025 – 2029), Strategija digitalne transformacije (2022 – 2026), Strategija regionalnog razvoja (SRR), Nacionalni program razvoja kulture 2023-2027, Industrijska politika (2024 – 2028).

1.2 Organizaciona struktura

- **Opis upravljačkih tijela (upravni odbor, menadžment, savjetodavna tijela).**

Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis predstavlja neprofitno privredno društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač i 100% vlasnik Vlada Crne Gore. Organizaciona struktura IPC Tehnopolis uspostavljena je u skladu sa Statutom Društva i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, čime se obezbjeđuje efikasno upravljanje, jasno definisana odgovornost i kvalitetno sprovođenje aktivnosti iz djelatnosti Centra.

Upravljanje i rukovođenje organizovano je kroz jasnu podjelu nadležnosti između Odbor direktora i izvršnog direktora. Odbor direktora predstavlja organ upravljanja koji donosi ključne strateške odluke, usvaja akta Društva, nadzire poslovanje i daje smjernice za razvoj. Izvršni direktor rukovodi operativnim poslovanjem, organizuje rad zaposlenih i odgovoran je za zakonitost i efikasnost rada institucije. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta utvrđena su i radna mjesta: Pomoćnik direktora i Poslovni sekretar društva a organizacija rada IPC Tehnopolis podijeljena je na tri ključne cjeline:

Centar za razvoj preduzetništva i upravljanje projektima – odgovoran za upravljanje Biznis inkubatorom, razvoj i implementaciju projekata i saradnju sa nacionalnim i međunarodnim partnerima.

Centar za programske aktivnosti, istraživanje i razvoj – zadužen za realizaciju svih programskih sadržaja, edukativnih programa i upravljanje laboratorijama (BioLab, TechLab, Data centar)

Centar za podršku poslovanju – obuhvata upravljanje finansijama, operativnu logistiku, komunikaciju sa javnošću i marketinške aktivnosti IPC Tehnopolis

Izvršni direktor koordinira rad svih organizacionih jedinica, dok se realizacija aktivnosti odvija kroz timski pristup, uz jasno definisane nadležnosti i odgovornosti.

Unutrašnja organizacija, nazivi radnih mjesta, broj izvršilaca i uslovi za njihovo obavljanje detaljno su definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji predstavlja osnov za efikasno upravljanje ljudskim resursima i organizaciju rada.

- **Partnerstva sa državom, univerzitetima i privatnim sektorom.**

Partnerstva sa državnim institucijama, akademskom zajednicom i privatnim sektorom predstavljaju jedan od ključnih mehanizama putem kojih IPC Tehnopolis razvija i pruža usluge korisnicima. Ovakav model saradnje omogućava povezivanje znanja, istraživanja, preduzetništva i finansijskih resursa, čime se stvaraju uslovi za razvoj inovacija, transfer tehnologija i rast konkurentnosti privrede.

IPC Tehnopolis ostvaruje kontinuiranu saradnju sa resornim ministarstvom, drugim relevantnim ministarstvima, državnim institucijama i jedinicama lokalne samouprave. Posebno značajna je saradnja sa Ministarstvom prosvjete nauke i inovacija koje je nadležno za oblast inovacija, kroz zajednički razvoj programa podrške inovacionom ekosistemu, unapređenje regulatornog i strateškog okvira i kreiranje novih instrumenata podrške za startape i MSP. Značajan partner je i Opština Nikšić, koja kontinuirano podržava razvoj infrastrukturnih kapaciteta i programskih aktivnosti IPC Tehnopolis. Takva saradnja doprinijela je razvoju novih sadržaja, širenju usluga i jačanju lokalnog inovacionog i preduzetničkog ekosistema.

Saradnja sa akademskom zajednicom predstavlja važan element razvoja usluga IPC Tehnopolis. Kroz partnerstva sa Univerzitetom Crne Gore, gotovo svim fakultetskim jedinicama, kao i drugim visokoškolskim i srednjoškolskim ustanovama organizuju se zajednički događaji, edukacije, stručne prakse, mentorski programi i istraživačko-razvojne aktivnosti. Profesori i istraživači

aktivno učestvuju u predakceleracijskim programima i drugim programima podrške kao mentori i stručni eksperti, doprinoseći razvoju inovativnih poslovnih modela i tržišno održivih rješenja. Istovremeno, IPC Tehnopolis pruža infrastrukturnu i tehničku podršku akademskoj zajednici kroz pristup laboratorijama, opremi i drugim resursima za realizaciju istraživačkih i inovacionih projekata. Studentima i učenicima se omogućava obavljanje stručne prakse i uključivanje u rad na konkretnim projektima, čime se podstiče razvoj preduzetničkih kompetencija i bolje povezivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada. Dodatno, članovi akademske zajednice koji razvijaju poslovne ideje ili učestvuju u radu startup timova imaju pristup uslugama Biznis inkubatora i programima podrške koje pruža IPC Tehnopolis. Posebno značajan primjer saradnje predstavlja projekat RTIT – „Knowledge Communities for Accelerated Research, Technology and Innovation Transfer in the Danube Region“, koji IPC Tehnopolis realizuje kao vodeći partner zajedno sa Univerzitetom Crne Gore, Univerzitetom u Zenici, Univerzitetom u Pečuju, Sofijskim univerzitetom „Sveti Kliment Ohridski“ i Institutom za fiziku Nacionalne akademije nauka Ukrajine. Projekat je usmjeren na unapređenje transfera znanja, tehnologija i inovacija između akademske i poslovne zajednice. Saradnja sa Univerzitetom Crne Gore dodatno je ojačana kroz implementaciju projekta MontEDIH (Montenegrin European Digital Innovation Hub), strateške inicijative za digitalnu transformaciju MSP i javne uprave. Kao dio evropske mreže digitalno inovacionih centara, MontEDIH omogućava kompanijama pristup ekspertizi, testiranju tehnologija, edukacijama i savjetodavnim uslugama iz oblasti digitalne transformacije.

Poslovna zajednica predstavlja ključnu ciljnu grupu i aktivnog partnera u kreiranju i unapređenju usluga IPC Tehnopolis. Saradnja sa kompanijama ostvaruje se kroz programe inkubacije, predakceleracije, mentorstva, edukacija, tehnoloških usluga, testiranja inovativnih rješenja i aktivnosti umrežavanja. Povratne informacije kompanija koriste se za kontinuirano prilagođavanje portfolia usluga potrebama tržišta. Poseban fokus stavljen je na unapređenje kompetencija zaposlenih u mikro, malim i srednjim preduzećima kroz specijalizovane obuke iz oblasti digitalnog marketinga, dizajna i štampe, vještačke inteligencije, digitalne proizvodnje i drugih savremenih tehnologija.

Međunarodna partnerstva predstavljaju jedan od najvažnijih instrumenata razvoja IPC Tehnopolis. Zaključno sa 31. decembrom 2025. godine, institucija je implementirala ukupno 50 projekata, dominantno finansiranih iz međunarodnih izvora. Kroz međunarodne projekte razvijani su novi programi podrške, unapređivana infrastruktura, obezbjeđivana finansijska podrška startupima i MSP, organizovane edukacije i aktivnosti transfera znanja, kao i uspostavljanje veze sa evropskim partnerima i tržištima.

Dodatnu vrijednost predstavljaju članstva i aktivno učešće u međunarodnim mrežama, uključujući Western Balkans Startup Alliance i European Business and Innovation Centre Network (EBN), koje korisnicima IPC Tehnopolis omogućavaju pristup međunarodnim kontaktima, programima podrške i mogućnostima internacionalizacije poslovanja. Kroz ovakav model saradnje IPC Tehnopolis djeluje kao platforma koja povezuje javni sektor, akademsku zajednicu, privredu i međunarodne partnere, stvarajući uslove za razvoj inovacija, transfer tehnologija i ostvarivanje ciljeva nacionalne inovacione politike, Strategije pametne specijalizacije i Reformske agende Crne Gore.

- **Kako struktura omogućava efikasnu isporuku usluga.**

Organizaciona struktura IPC Tehnopolis omogućava efikasnu isporuku usluga kroz jasno definisanu podjelu nadležnosti između organizacionih jedinica, koordinisano upravljanje resursima i projektno orijentisan pristup radu. Pored organizacionih cjelina, rad je dodatno organizovan kroz specijalizovane sektore i funkcionalne oblasti, uključujući Biznis inkubator, projektni sektor, programski sektor, marketing i komunikacije, kao i infrastrukturne segmente poput BioLab-a, TechLab-a i Data centra. Ovakva organizacija omogućava da se usluge poslovne podrške, edukacije, mentorstva, upravljanja infrastrukturom i realizacije projekata pružaju na efikasan i međusobno povezan način. Istovremeno, koordinacija na nivou rukovodstva obezbjeđuje usklađenost aktivnosti, optimalno korišćenje ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta i pravovremeno odgovaranje na potrebe korisnika. Dodatnu vrijednost predstavlja stručan i multidisciplinarni tim zaposlenih koji kontinuirano unapređuje svoja znanja i kompetencije kroz obuke, međunarodne projekte i saradnju sa relevantnim partnerima. Takav model rada omogućava kontinuirano unapređenje postojećih i razvoj novih usluga u skladu sa potrebama privrede i prioritetima nacionalne inovacione politike.

2. PORTFOLIO USLUGA

2.1 Katalog usluga i programi podrške

IPC Tehnopolis pruža širok spektar usluga usmjerenih na razvoj preduzetništva, inovacija, digitalne transformacije i jačanje konkurentnosti MSP. U periodu 2024 – 2026. godine, usluge koje je IPC Tehnopolis pružao MMSP se mogu grupisati u sljedeće kategorije:

1. Poslovni razvoj, inkubacija i akceleracija

2. Edukacije i razvoj kapaciteta
3. Mentorstvo
4. Infrastrukturne usluge
5. Specijalizovane laboratorijske i tehnološke usluge
6. Umrežavanje i internacionalizacija

Svaka od kategorija obuhvata različite vrste usluga a ovdje su predstavljene samo one koje je IPC Tehnopolis u navedenom periodu pružio MMSP. Pored navedenih IPC Tehnopolis je pružio značajnu podršku pojedincima, timovima, inovatorima te je spisak usluga znatno širi ali nije predmet ovog izvještaja.

1. Poslovni razvoj, inkubacija i predakceleracija

Usluga	Opis
Predinkubacija	Razvoj i validacija poslovne ideje, istraživanje tržišta, formiranje tima i sticanje preduzetničkih znanja i vještina potrebnih za pokretanje poslovnog poduhvata.
Inkubacija	Razvoj startapa kroz korišćenje radnog prostora, mentorstva, programa podrške, radionica, obuka i pristupa poslovnim resursima za dalji rast i širenje na tržištu.
Virtuelna inkubacija	Podrška startapima bez potrebe za kancelarijskim prostorom, uz pristup mentorstvu, obukama, mogućnostima umrežavanja i drugim uslugama biznis inkubatora.
Biznis inkubator – Komercijalna podrška	Komercijalna podrška za kompanije spremne za samostalno poslovanje, uz mogućnost da ostanu dio inkubatorske zajednice i koriste dostupne usluge i prilike za umrežavanje.

Usluga	Opis
BoostMeUp – finansijska podrška	Finansijska podrška odabranim startapima za razvoj proizvoda, validaciju tržišta i rast poslovanja, kako bi ubrzali razvoj i pripremili se za izlazak na tržište i skaliranje poslovanja.
BoostMeUp – nefinansijska podrška	Mentorstvo, obuke, mogućnosti umrežavanja, radni prostor i stručna podrška za razvoj startapa, rast poslovanja i pripremu za tržište.

2. Edukacije i razvoj kapaciteta

- Obuke iz digitalnog marketinga
- Obuke iz dizajna i štampe
- AI treninzi
- Obuke za CNC operatere
- Obuke iz digitalne proizvodnje i CNC tehnologija
- Treninzi za pružaoce usluga u turizmu
- Programi transfera znanja kroz međunarodne projekte

3. Mentorstvo

- Mentoring po JICA metodologiji
- Individualizovani mentorski programi za startape i MSP
- Mentorstvo u okviru regionalnih preduzetničkih programa

4. Infrastrukturne usluge

- Zakup prostora za događaje
- Besplatno korišćenje prostora za događaje u okviru projekata
- Coworking prostor CODE Hub Nikšić
- Data centar

5. Specijalizovane laboratorijske i tehnološke usluge

- 3D štampa
- CNC obrada
- Analiza zemljišta
- Tehničko ispitivanje uređaja za primjenu pesticida

6. Umrežavanje i internacionalizacija

- Cross Border Coworking Conference
- Tematski meetup događaji
- Incoming misije i studijske posjete
- Networking događaji za MSP i startape

Usluge su realizovane kroz kombinaciju nacionalnih i međunarodnih programa, a detaljan pregled sa nalazi u sheetu Service Catalogue.

Program	Cilj	Opis
BoostMeUp	Razvoj startapa kroz finansijsku i nefinansijsku podršku	Povećanje konkurentnosti i digitalizacija privrede Crne Gore kroz razvoj crnogorskog inovativnog sistema i kreiranje novih inovativnih kompanija, podizanje znanja i vještina, kreiranje novih vrijednosti, preduzetničke kulture i pristupa regionalnim i međunarodnim tržištima za inovativne i preduzetničke projekte. Unaprijeđenje kapaciteta crnogorskog inovativnog ekosistema u dijelu znanja i vještina iz oblasti poslovnog razvoja, razvoja tehnologije, zaštite prava intelektualne svojine i drugih relevantnih tema kroz organizaciju i sprovođenje nefinansijskog dijela podrške programa (mentorski program, meet-upovi, radionice, treninzi).
CODES	Jačanje digitalnog preduzetništva, coworking	Interreg IPA Program Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora

Program	Cilj	Opis
	zajednice i prekogranične saradnje	<p>CODES (Cooperation for Development of Cross Border Business Environment Strengthened)</p> <p>Projekat je imao za cilj jačanje inovacionih kapaciteta, podsticanje usvajanja naprednih tehnologija i unapređenje usluga podrške biznisu za mala i srednja preduzeća i preduzetnike u prekograničnom području. Radi ostvarivanja ovih ciljeva, MSP i startapima pružena je podrška kroz kombinaciju predakceleracijskih aktivnosti, razvoja kapaciteta, umrežavanja i aktivnosti usmjerenih na internacionalizaciju.</p> <p>Kroz regionalni CODES predakceleracijski program, startap timovi su dobili intenzivnu mentorsku podršku usmjerenu na razvoj poslovanja, validaciju poslovnih ideja i pripremu za izlazak na tržište. Dodatna podrška MSP sektoru pružena je kroz specijalizovane obuke iz oblasti vještačke inteligencije, digitalnog marketinga i rada na CNC mašinama, sa ciljem jačanja preduzetničkih, digitalnih i tehnoloških kapaciteta.</p> <p>Razmjena znanja i vršnjačko učenje dodatno su podstaknuti kroz tematske poslovne susrete posvećene vještačkoj inteligenciji, razvoju startapa i tehnologijama 3D štampe. MSP su takođe imala priliku za regionalno povezivanje, integraciju na tržište i međunarodnu vidljivost kroz učešće na konferenciji Cross Border Coworking Conference (CBCC), koja je povezala lokalne kompanije sa regionalnim i evropskim inovacionim ekosistemima.</p>

Program	Cilj	Opis
AMTECH	Transfer znanja u oblasti aditivne proizvodnje i naprednih proizvodnih tehnologija	<p>IPA South Adriatic</p> <p>Projekat AMTECH (Advanced Manufacturing Technologies), koji je realizovao Tehnopolis u saradnji sa partnerima iz Italije i Albanije, bio je usmjeren na jačanje kapaciteta u oblasti naprednih proizvodnih tehnologija, posebno aditivne proizvodnje. Kroz radionice, obuke i međunarodne misije, projekat je povezoao akademsku zajednicu, startape i industriju, stvarajući platformu za razmjenu znanja i iskustava. Učesnici – studenti, istraživači, inovativni timovi i kompanije – doprinijeli su kroz zajedničke aktivnosti dvosmjernom transferu znanja, primjeni novih tehnologija i unapređenju saradnje između nauke i privrede.</p>
MONTEDIH	Digitalna transformacija MSP i razvoj digitalnih vještina	<p>Mreža evropskih digitalnih inovacionih habova (DIGITAL-2023-EDIH-04)</p> <p>MONTEDIH</p> <p>Cilj projekta MontEDIH je jačanje digitalnih kapaciteta malih i srednjih preduzeća i organizacija javnog sektora u Crnoj Gori kroz unapređenje pristupa inovativnim tehnologijama, znanju i ekspertizi.</p> <p>U okviru ove podrške, 9 MSP učestvovalo je u obuci iz oblasti digitalne proizvodnje uz primjenu CNC tehnologija, koja je obuhvatila teorijske i praktične sesije sa ciljem unapređenja vještina za rad na CNC opremi i usvajanje digitalnih proizvodnih tehnologija.</p>

Program	Cilj	Opis
STAR	Jačanje konkurentnosti turističkog sektora	<p>IPA III Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021–2027</p> <p>STAR (Strengthening tourism offer in cross-border area through attracting digital nomads to the rural areas)</p> <p>Projekat STAR ima za cilj doprinos održivom razvoju turizma u prekograničnom području kroz stvaranje uslova za privlačenje digitalnih nomada kao nove ciljne grupe.</p> <p>U okviru podrške, pružaocima turističkih usluga ponuđen je prilagođen program obuke usmjeren na potrebe digitalnih nomada, digitalni marketing, prodaju i pisanje sadržaja (copywriting), sa ciljem jačanja njihovih kapaciteta za prilagođavanje ponude i unapređenje tržišnog pozicioniranja.</p>
RTIT	Razvoj inovacionih i tehnoloških kapaciteta kroz međunarodnu saradnju	<p>Interreg Dunavski region</p> <p>Knowhow Communities for Accelerating RTI Transfer in the Danube Region (RTIT)</p> <p>Projekat RTIT ima za cilj jačanje inovacionog potencijala MSP u oblasti materijala i tehnologija zasnovanih na materijalima u Dunavskom regionu, kroz unapređenje saradnje između MSP i organizacija iz oblasti istraživanja, tehnologije i inovacija (RTI).</p> <p>U okviru projekta realizovana je transnacionalna pilot aktivnost koja je kombinovala ciljane obuke i aktivnosti umrežavanja, pružajući MSP i akademskoj zajednici mogućnosti za razmjenu</p>

Program	Cilj	Opis
		znanja, razvoj saradnje i istraživanje održivih i naprednih materijala, kao i njihove primjene.
EWI	Unapređenje ekonomske inkluzije žena, njihovo osnaživanje i povećanje pristupa mogućnostima za razvoj i ekonomsko učešće širom Zapadnog Balkana	EWI (Economic Inclusion and Justice for Women of the Western Balkans) Projekat EWI (Economic Inclusion and Justice for Women of the Western Balkans) realizuje se u saradnji sa organizacijom CARE Austria, u okviru inicijative #InternationalPartnershipsAustria, uz podršku Austrijske razvojne agencije (ADA). Projekat ima za cilj unapređenje ekonomske inkluzije žena, njihovo osnaživanje i povećanje pristupa mogućnostima za razvoj i ekonomsko učešće širom Zapadnog Balkana.
Program za unapređenje konkurentnosti privrede (JICA metodologija)	Jačanje poslovnih kapaciteta MSP kroz mentorstvo	Mentorska usluga koja se realizuje u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja Crne Gore kroz Program za unapređenje konkurentnosti privrede. Program pruža strukturisanu podršku unapređenju poslovanja kroz analizu poslovanja, definisanje ciljeva, izradu akcionog plana, prenos znanja i jačanje upravljačkih i organizacionih kapaciteta radi povećanja konkurentnosti i održivog rasta.

Portfolio usluga finansiran je kroz:

- nacionalna sredstva, iz budžeta Crne Gore, posredstvom resornog ministarstva;
- sopstvene prihode Tehnopolisa;
- sredstva Evropske unije (Interreg, IPA i drugi programi teritorijalne saradnje);
- međunarodne razvojne organizacije;

Portfolio usluga direktno doprinosi ciljevima reformske agende kroz:

- razvoj inovacionog ekosistema;
- podršku startapima i MSP;
- digitalnu transformaciju privrede;
- jačanje istraživanja, razvoja i transfera tehnologija;
- internacionalizaciju poslovanja;
- razvoj vještina za pametnu specijalizaciju i industrijsku tranziciju.

Na osnovu broja evidentiranih korisnika u sheet-u „Company Information“, najzastupljenije su:

- inkubacija, predinkubacija i predakceleracija;
- edukacije iz digitalnih i proizvodnih tehnologija;
- specijalizovane laboratorijske i tehnološke usluge
- coworking i infrastrukturne usluge;
- mentorstvo.

2.2 Razvoj portfolia usluga

Portfolio usluga kontinuirano se razvija u skladu sa potrebama korisnika i dostupnim izvorima finansiranja.

Razvoj usluga zasniva se na:

- direktnoj komunikaciji sa korisnicima;
- potrebama MSP identifikovanim kroz programe podrške;
- rezultatima i evaluacijama prethodnih programa podrške;
- zahtjevima međunarodnih projekata i partnerstava.

Kontinuirano se pružaju:

- predinkubacija;
- inkubacija;
- virtualna inkubacija;
- komercijalna podrška inkubatora;
- predakceleracija;
- coworking usluge;

- usluge rentiranja prostora i logističke podrške organizaciji događajima
- laboratorijske i infrastrukturne usluge
- treninzi i edukacije na teme koje su od značaja za krajnje korisnike
- usluge organizacije događaja za umrežavanje.

3. Procedura pružanja usluga

3.1 Pokretanje i objavljivanje usluga

IPC Tehnopolis razvija i pruža usluge podrške inovativnim kompanijama, startupima, preduzetnicima, istraživačima i drugim korisnicima kroz definisan portfolio usluga koji obuhvata programe poslovne podrške, mentorstva, edukacije, infrastrukturu, specijalizovane tehničke usluge i aktivnosti povezivanja.

Usluge su formalno uvedene kroz razvoj i implementaciju programa IPC Tehnopolis, kao i kroz realizaciju nacionalnih i međunarodnih projekata. U okviru Service Catalogue tabele evidentirane su usluge sa informacijama o nazivu usluge, kategoriji, programu kroz koji se realizuju i godini/periodu početka pružanja usluge (**kolona “Service launch date”**).

Portfolio uključuje kontinuirane usluge kao što su:

- pre-incubation i incubation programi,
- podrška razvoju poslovnih modela i komercijalizaciji,
- mentorska podrška,
- edukativni programi,
- coworking i infrastrukturne usluge,
- korišćenje specijalizovane opreme (npr. 3D printing, CNC usluge),
- networking i povezivanje sa partnerima.

Javna dostupnost usluga obezbijedena je kroz objave na komunikacionim kanalima IPC Tehnopolis, projektnim stranicama i pozivima za učešće u programima. Dokazi o javnoj dostupnosti navedeni su u tabeli **Service catalogue**, kroz kolonu **“Service publication link”**, gdje su dostupni relevantni linkovi ka objavljenim pozivima, programima ili informacijama o uslugama.

Objavljivanje usluga omogućava transparentan pristup korisnicima i informisanje potencijalnih korisnika o dostupnim programima podrške, uslovima učešća i načinu prijave.

3.2 Procedura dodjele usluga kompanijama i proces pružanja usluga

Dodjela usluga korisnicima vrši se kroz različite modele, u zavisnosti od vrste usluge/programa:

- putem javnih poziva za programe podrške,
- putem prijava zainteresovanih kompanija i timova na javno objavljene pozive
- kroz selekzione procese u okviru programa predakceleracije/inkubacije,
- kroz direktno ugovaranje korišćenja specijalizovanih usluga i infrastrukture, a na osnovu javno dostupne usluge

Za programe koji uključuju selekciju korisnika, korisnici prolaze kroz unaprijed definisane kriterijume prihvatljivosti i evaluacije.

Proces odabira korisnika sprovodi se transparentno, kroz evaluaciju prijave i/ili procjenu ispunjenosti uslova definisanih pravilima konkretnog programa.

Dokaz o formalizaciji odnosa sa korisnicima predstavljaju:

- ugovori o pružanju usluga,
- sporazumi o saradnji,
- ugovori u okviru projektnih aktivnosti,
- druga relevantna dokumentacija kojom se potvrđuje uključivanje korisnika u programe.

Nakon dodjele usluge, realizacija se sprovodi kroz različite modele podrške, u zavisnosti od prirode usluge:

- **obuke i edukativni programi** – kroz radionice, treninge i programe razvoja kompetencija;
- **mentorska podrška** – kroz individualni rad sa kompanijama i timovima;
- **inkubacija i razvoj poslovanja** – kroz kontinuiranu podršku razvoju proizvoda, poslovnog modela i tržišnog nastupa;
- **tehničke usluge** – kroz korišćenje laboratorijske i proizvodne infrastrukture;
- **projektne aktivnosti** – kroz implementaciju međunarodnih i nacionalnih programa podrške.

Dokazi o realizaciji usluga uključuju:

- potpisane ugovore/sporazume,
- liste učesnika,
- evidencije realizovanih aktivnosti,
- izvještaje o pruženoj podršci,

Podaci o korisnicima i kompanijama kojima su usluge pružene povezani su sa evidencijom u sheet-u “**Company Information**”, koji omogućava praćenje korisnika usluga, njihovog profila, uključenosti u programe i vrste pružene podrške.

Na ovaj način IPC Tehnopolis obezbjeđuje strukturiran proces od identifikacije i objave usluge, preko transparentne selekcije korisnika, do realizacije i praćenja efekata pružene podrške.

4. KOMPANIJE KORISNICE USLUGA

4.1 Profil kompanija

Geografska rasprostranjenost

Kompanije dolaze iz gotovo svih regiona Crne Gore iz 14 opština, sa najvećom koncentracijom u centralnom regionu. Najzastupljeniji gradovi su:

- Podgorica – 54 kompanije
- Nikšić – 39 kompanija
- Bar – 5 kompanija
- Budva – 4 kompanije
- Tivat – 3 kompanije
- Bijelo Polje – 3 kompanije
- Cetinje – 2 kompanije
- Plužine – 2 kompanije

Pored navedenih, zastupljena je po jedna kompanija iz Kolašina, Kotora, Herceg Novog, Tuzi, Pljevalja i Ulcinja, kao i pojedinačni korisnici iz regiona (npr. Beograd). Ovakva distribucija potvrđuje nacionalni karakter usluga IPC Tehnopolis i njihovu dostupnost korisnicima iz različitih dijelova zemlje.

Kompanije pripadaju širokom spektru djelatnosti, pri čemu dominiraju:

- ICT i digitalne tehnologije (računarsko programiranje, web portali, IT konsulting);
- proizvodne djelatnosti (namještaj, građevinski materijali, prerada drveta, tekstil i dr.);
- arhitektura i inženjering;
- istraživanje i razvoj;
- poslovno savjetovanje;
- turizam i ugostiteljstvo;
- trgovina i uslužne djelatnosti.

Takva diverzifikacija potvrđuje da usluge Tehnopolisa odgovaraju prioritetnim oblastima razvoja inovacionog ekosistema i Strategije pametne specijalizacije Crne Gore.

Strukturu korisnika dominantno čine mikro i mala preduzeća i to 94 % od ukupno podržanih preduzeća.

Kategorija	Broj
Mikro preduzeća	96
Mala preduzeća	16
Srednja preduzeća	7

Podaci potvrđuju da su usluge prvenstveno usmjerene na startape, mikro, malim preduzećima, što je u skladu sa ciljevima reformske agende.

4.2 Agregirani podaci

Podaci o podržanim kompanijama, sa brojem usluga i godinom prve i posljednje usluge prikazani u sheetovima:

- Aggregated company data
- Total KPIs

Godišnji broj novih jedinstvenih kompanija

Broj jedinstvenih kompanija koje su imale koristi od usluga IPC Tehnopolis u periodu 2016 – 2023, uključujući i te dvije godine iznosi 196.

Za naredni period, tj. za period 2024 – 2026. pregled jedinstvenih kompanija po godinama je dat u sledećoj tabeli.

Godina	Broj novih kompanija
2024	32
2025	48
2026	39
Ukupno 2024–2026	119

Broj korišćenih usluga po kompaniji za period 2024 - 2026

Ukupno je evidentirano 119 jedinstvenih kompanija.

Analiza pokazuje da je:

- 88 kompanija koristilo jednu uslugu;
- 21 kompanija koristila dvije usluge;
- 4 kompanije koristile tri usluge;
- 4 kompanije koristile četiri usluge;
- 2 kompanije koristile osam usluga.

Prosječan broj korišćenih usluga po kompaniji iznosi **1,46** usluga. Maksimalan broj evidentiranih usluga koje je koristila jedna kompanija iznosi: **8 usluga**.

Ovi podaci potvrđuju da značajan broj korisnika koristi više različitih instrumenata podrške, što ukazuje na integrisani pristup razvoju preduzeća.

5. POSTIGNUĆE INDIKATORA

5.1 Polazna vrijednost 2023.

Prema tabeli "Total KPIs", do kraja 2023. godine Tehnopolis je pružio usluge ukupno:

196 jedinstvenih kompanija

Ova vrijednost predstavlja zvaničnu polaznu osnovu (baseline) za praćenje indikatora iz Reformske agende.

5.2 Progresivni rast

U periodu 2024–2026. godine usluge su pružene dodatnim kompanijama kako slijedi:

Godina	Broj novih kompanija
2024	32
2025	48
2026	39
Ukupno	119

Ukupan broj novih jedinstvenih kompanija u posmatranom periodu iznosi: 119 kompanija

Obračun povećanja

Polazna vrijednost (2023): 196 kompanija

Dodatne kompanije (2024–2026): 119 kompanija

Pokazatelj	Vrijednost
Baseline 2023	196
Nove kompanije 2024–2026	119

Pokazatelj	Vrijednost
Povećanje	60.71 %

Time je ostvaren rast (za 10.71%) veći od zahtijevanih 50% i to šest mjeseci ranije u odnosu na rok definisan u reformskoj agendi, i to samo kroz usluge kompanijama pružene od strane IPC Tehnopolis.

5.3 Izvori verifikacije

Ostvarenje indikatora potvrđeno je kroz sljedeće izvore:

Primarni izvori

- tabela „Aggregated company data“;
- tabela „Company information“;
- tabela „Total KPIs“;
- katalog usluga („Service catalogue“).

Dokazi o pružanju usluga

- ugovori i sporazumi sa korisnicima;
- aplikacione forme;
- liste učesnika;
- mentoring izvještaji;
- izvještaji sa događaja;
- grant dokumentacija;
- potvrde o korišćenju infrastrukture.

Dokazi o javnoj dostupnosti

- objave na internet stranici Tehnopolisa;
- javni pozivi;
- projektni sajtovi i partnerske platforme;
- linkovi navedeni u koloni „Service publication link“.

6. ZAKLJUČAK

Implementacijom programa podrške, razvojem novih usluga i kontinuiranim unapređenjem postojećeg portfolia, Inovaciono-preduzetnički centar Tehnopolis značajno je doprinio jačanju inovacionog i preduzetničkog ekosistema Crne Gore. U periodu 2024–2026. godine usluge su pružene za 119 novih kompanija, čime je broj korisnika povećan za 60,71 % u odnosu na polaznu vrijednost od 196 kompanija evidentiranih do kraja 2023. godine. Rezultati potvrđuju da inovaciona infrastruktura kroz usluge inkubacije, mentorstva, edukacije, infrastrukturne podrške, umrežavanja i finansijske podrške predstavlja ključni mehanizam za razvoj startapa, MSP i inovativnih preduzeća u Crnoj Gori.

v.d. IZVRŠNOG DIREKTORA

Đorđe Brkuljan

Dodatak 2

NARATIVNI PREGLED – Naučno-tehnološki park Crne Gore

1. Pregled inovacione infrastrukture Naučno-tehnološki park Crne Gore

1.1. Istorijat i osnivanje

Naučno-tehnološki park Crne Gore osnovan je sa ciljem stvaranja centralnog mjesta za razvoj inovacija, tehnološkog preduzetništva i saradnje između akademske zajednice, privrede i javnog sektora.

Osnivači Naučno-tehnološkog parka Crne Gore su Vlada Crne Gore i Univerzitet Crne Gore, a njegova misija je stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj inovativnih kompanija, startupova i tehnoloških projekata sa visokim potencijalom rasta.

Ključne prekretnice u radu NTP CG uključuju:

- uspostavljanje savremene inovacione infrastrukture;
- razvoj programa podrške startupovima i inovativnim kompanijama;
- realizaciju nacionalnih i međunarodnih projekata finansiranih iz EU fondova;
- uspostavljanje Nacionalne kancelarije za transfer tehnologija;
- članstvo u relevantnim međunarodnim mrežama za podršku inovacijama i preduzetništvu.

Kroz svoje aktivnosti NTP CG direktno doprinosi realizaciji Strategije pametne specijalizacije (S3), Strategije inovacione djelatnosti i drugih nacionalnih razvojnih politika.

1.2. Organizaciona struktura

Naučno-tehnološki park Crne Gore funkcioniše kroz jasno definisanu organizacionu strukturu koja omogućava efikasno planiranje, koordinaciju i realizaciju programa i usluga namijenjenih inovativnim kompanijama, startupovima, istraživačima i drugim akterima inovacionog ekosistema. Organizacijom upravlja izvršni direktor, dok su operativne aktivnosti raspoređene kroz tri sektora i Kancelariju za transfer tehnologija (TTO).

- **Sektor za inovacione programe i projekteo** - odgovoran je za razvoj i implementaciju programa podrške inovacijama i preduzetništvu, upravljanje nacionalnim i međunarodnim projektima, saradnju sa tehnološko-razvojnim kompanijama, realizaciju edukativnih aktivnosti, mentorstva, umrežavanja, kao i komunikaciju i promociju aktivnosti NTP CG.

- **Sektor za infrastrukturu i operacije** - obezbjeđuje upravljanje poslovnom infrastrukturom, podršku stanarima i korisnicima prostora, tehničko održavanje objekta i opreme, organizaciju događaja, kao i logističku podršku za realizaciju programa i aktivnosti.
- **Sektor za poslovnu podršku i održivost** - zadužen je za finansijsko upravljanje, računovodstvo, javne nabavke, pravne i administrativne poslove, kao i obezbjeđivanje institucionalne i finansijske održivosti rada NTP CG.
- **Kancelarija za transfer tehnologija (TTO)** - predstavlja specijalizovanu organizacionu jedinicu usmjerenu na transfer znanja i tehnologija između akademske zajednice i privrede, zaštitu intelektualne svojine, komercijalizaciju rezultata istraživanja, razvoj inovacionih projekata i jačanje saradnje između istraživačkih institucija i poslovnog sektora.

Kroz ovakvu organizacionu strukturu, NTP CG obezbjeđuje integrisanu podršku korisnicima u svim fazama razvoja inovacija – od razvoja ideje i poslovnog modela, preko validacije i razvoja proizvoda, do internacionalizacije, pristupa finansiranju i komercijalizacije inovativnih rješenja.

Istovremeno, saradnja sa Vladom Crne Gore, Univerzitetom Crne Gore, istraživačkim institucijama, privredom i međunarodnim partnerima omogućava efikasnu realizaciju programa podrške i doprinos ostvarivanju nacionalnih ciljeva u oblasti inovacija i preduzetništva.

2. PORTFOLIO USLUGA

2.1. Katalog usluga i programi podrške

Tokom izvještajnog perioda Naučno-tehnološki park Crne Gore pružao je širok spektar usluga usmjerenih na razvoj inovativnih kompanija, startupova, istraživačkih timova i drugih aktera inovacionog ekosistema. Usluge su osmišljene tako da odgovore na potrebe korisnika u različitim fazama razvoja – od inicijalne ideje i validacije poslovnog modela, preko razvoja proizvoda i izlaska na tržište, do internacionalizacije i pristupa investicijama.

Prema Katalogu usluga, NTP CG je tokom posmatranog perioda pružao ukupno **set različitih usluga**, koje se mogu grupisati u nekoliko ključnih kategorija:

- **Infrastrukturne usluge** obuhvataju korišćenje kancelarijskog prostora, coworking prostora, sala za sastanke i konferencije, laboratorijske infrastrukture, kao i drugih tehničkih i logističkih kapaciteta dostupnih korisnicima NTP CG.
- **Inkubacione i akceleratorne usluge** pružaju podršku startupovima i inovativnim kompanijama kroz strukturirane programe razvoja poslovanja, validacije poslovnih

modela, razvoja proizvoda, pripreme za tržište i investicionu spremnost. Ove aktivnosti realizovane su kroz programe kao što su Startup Akademija, BoostMeUp i LAUNCHme.

- **Edukativne i mentorsko-savjetodavne usluge** uključuju organizaciju obuka, radionica, seminara i individualnih mentorskih sesija iz oblasti preduzetništva, inovacionog menadžmenta, digitalne transformacije, finansijskog planiranja, marketinga, razvoja proizvoda i drugih tema značajnih za rast kompanija.
- **Usluge umrežavanja i povezivanja** omogućavaju korisnicima pristup domaćim i međunarodnim partnerima, investitorima, istraživačkim organizacijama, velikim kompanijama i drugim relevantnim akterima. Ove aktivnosti realizuju se kroz konferencije, poslovne susrete, B2B događaje, startup takmičenja i specijalizovane networking programe.
- **Usluge podrške internacionalizaciji** usmjerene su na jačanje kapaciteta kompanija za izlazak na međunarodna tržišta, povezivanje sa evropskim mrežama i programima podrške, kao i učešće u međunarodnim projektima, sajmovima i poslovnim misijama.
- **Usluge podrške pristupu finansiranju** obuhvataju savjetodavnu podršku za pripremu projektnih prijedloga, povezivanje sa investitorima i fondovima, razvoj investicione spremnosti, kao i podršku u korišćenju nacionalnih i međunarodnih izvora finansiranja.
- **Usluge transfera tehnologija i inovacija** realizuju se kroz aktivnosti Kancelarije za transfer tehnologija (TTO), uključujući identifikaciju inovacionog potencijala, zaštitu intelektualne svojine, komercijalizaciju rezultata istraživanja, razvoj spin-off kompanija i povezivanje istraživačkih institucija sa privredom.

Većina usluga pružana je kroz nacionalne i međunarodne programe i projekte finansirane iz različitih izvora, uključujući budžetska sredstva, programe Evropske unije i međunarodne razvojne inicijative. Među najznačajnijim programima i projektima kroz koje su realizovane usluge izdvajaju se **SkillsUP, BoostMeUp, LAUNCHme, MONTEDIH**, kao i aktivnosti realizovane u okviru programa **Horizon Europe, Interreg, POLICY ANSWERS, ABBA, STOREMORE, Circular Innovation Hub** i drugih međunarodnih projekata.

Navedene usluge direktno doprinose ostvarivanju ciljeva Reformske agende kroz povećanje dostupnosti inovacione infrastrukture, jačanje inovacionih kapaciteta kompanija, podsticanje tehnološkog razvoja i unapređenje konkurentnosti crnogorske privrede. Na osnovu evidencije korišćenja usluga, najtraženije aktivnosti tokom izvještajnog perioda odnosile su se na edukaciju i razvoj kompetencija, mentorsku podršku, programe inkubacije i akceleracije, kao i aktivnosti umrežavanja i internacionalizacije.

2.2. Razvoj portfolia usluga

Od početka operativnog rada u novoj infrastrukturi tokom 2024. godine, Naučno-tehnološki park Crne Gore kontinuirano je razvijao i unapređivao portfolio usluga sa posebnim fokusom na jačanje startup zajednice, podršku razvoju inovativnih kompanija i stvaranje uslova za održiv rast inovacionog ekosistema u Crnoj Gori.

U početnoj fazi rada, aktivnosti NTP CG bile su dominantno usmjerene na uspostavljanje infrastrukturnih kapaciteta, privlačenje prvih stanara i razvoj osnovnih programa podrške startupovima i inovativnim preduzećima. Paralelno sa rastom broja korisnika, razvijani su novi programi i usluge koji odgovaraju potrebama kompanija u različitim fazama razvoja – od ideje i validacije poslovnog modela do internacionalizacije i pristupa investicijama.

Posebna pažnja posvećena je kreiranju programa koji podstiču razvoj startup zajednice i preduzetničke kulture. Kroz razvijene programe, korisnicima su obezbijedeni edukacija, mentorstvo, stručna podrška i pristup relevantnim poslovnim mrežama. Na taj način stvoren je kontinuirani lanac podrške koji omogućava startupovima da razvijaju svoje poslovne ideje, unapređuju proizvode i usluge i povećavaju svoju konkurentnost na domaćem i međunarodnom tržištu.

Razvoj portfolia usluga pratio je i strateške prioritete NTP CG u oblasti inovacija. Tokom posmatranog perioda uvedene su ili značajno unaprijeđene usluge koje se odnose na:

- razvoj inovacionih i startup programa;
- mentorsku i ekspertsku podršku;
- povezivanje startupova sa investitorima i potencijalnim partnerima;
- internacionalizaciju poslovanja i pristup međunarodnim tržištima;
- digitalnu transformaciju i primjenu naprednih tehnologija;
- transfer tehnologija i komercijalizaciju istraživanja;
- razvoj investicione spremnosti i pripremu za finansiranje.

Značajan doprinos unapređenju portfolia usluga ostvaren je kroz učešće NTP CG u brojnim međunarodnim projektima i inicijativama, koji su omogućili pristup novim metodologijama rada, međunarodnim mrežama, ekspertizi i dodatnim izvorima finansiranja. Time su korisnicima postale dostupne usluge koje ranije nijesu postojale u okviru nacionalnog inovacionog ekosistema.

Pored direktne podrške kompanijama, NTP CG je radio i na razvoju startup zajednice kroz organizaciju konferencija, startup takmičenja, networking događaja, prezentacija investicionih prilika i susreta sa domaćim i međunarodnim ekspertima. Ove aktivnosti doprinijele su većoj vidljivosti startup scene, jačanju međusobne saradnje među akterima ekosistema i stvaranju novih poslovnih i razvojnih prilika za korisnike.

Kontinuirano unapređenje portfolia usluga rezultiralo je rastom broja korisnika, većim stepenom uključenosti kompanija u programe podrške i razvojem sve snažnije zajednice startupova i inovativnih preduzeća. Na taj način NTP CG je postao centralna tačka okupljanja inovacionog ekosistema i jedan od ključnih nosilaca razvoja inovacija i tehnološkog preduzetništva u Crnoj Gori.

3. Procedura pružanja usluga

3.1. Pokretanje i objavljivanje usluga

Sve usluge i programi podrške koje pruža Naučno-tehnološki park Crne Gore razvijaju se i realizuju u skladu sa strateškim dokumentima institucije, potrebama korisnika i ciljevima nacionalnih i međunarodnih projekata kroz koje se aktivnosti finansiraju. Pokretanju svake usluge prethodi analiza potreba ciljnih grupa, definisanje očekivanih rezultata, identifikacija izvora finansiranja i priprema operativnog plana realizacije.

U zavisnosti od vrste usluge, aktivnosti se pokreću kroz javne pozive, programe podrške, projektne inicijative, partnerske programe ili kao dio redovnog kataloga usluga NTP CG. Za svaku uslugu definišu se ciljevi, ciljna grupa, kriterijumi za učešće, način prijave, metodologija realizacije i očekivani rezultati za korisnike.

Transparentnost i dostupnost usluga predstavljaju jedan od osnovnih principa rada NTP CG. Iz tog razloga, sve relevantne informacije o programima i uslugama javno se objavljuju putem zvanične internet stranice NTP CG, društvenih mreža, elektronskih biltena, medijskih objava i drugih komunikacionih kanala. Na ovaj način svim zainteresovanim kompanijama i preduzetnicima obezbjeđuje se jednak pristup informacijama i mogućnost prijave za dostupne programe podrške.

Tokom izvještajnog perioda, značajan broj usluga realizovan je kroz javne pozive za startup programe, edukativne aktivnosti, programe mentorstva, međunarodne projekte i inicijative za podršku inovacijama. Objavljivanje poziva uključivalo je detaljne informacije o uslovima učešća, kriterijumima selekcije, rokovima za prijavu i načinu realizacije aktivnosti, čime je obezbijeđen transparentan i konkurentan proces pristupa uslugama.

Kao dokaz javne dostupnosti i transparentnosti procesa, za svaku uslugu ili program u Katalogu usluga dostavljeni su odgovarajući linkovi ka javnim objavama, pozivima ili promotivnim sadržajima, koji su evidentirani u koloni „**Service Publication Link**“. Ova dokumentacija omogućava verifikaciju da su usluge bile javno dostupne i da su potencijalni korisnici imali mogućnost da se blagovremeno informišu i uključe u programe podrške.

Pored javnih poziva, određeni broj usluga pružan je i kontinuirano tokom godine, kao dio redovne ponude NTP CG, uključujući korišćenje infrastrukturnih kapaciteta, savjetodavnu podršku,

aktivnosti transfera tehnologija, umrežavanje i povezivanje sa relevantnim nacionalnim i međunarodnim partnerima. Time je obezbijeđena stalna dostupnost ključnih usluga inovacione infrastrukture svim zainteresovanim kompanijama i organizacijama.

Ovakav pristup omogućio je široku dostupnost usluga, povećanje broja korisnika i kontinuirano širenje zajednice kompanija koje koriste podršku Naučno-tehnološkog parka Crne Gore, što je direktno doprinijelo ostvarivanju ciljeva reformskog koraka 1.2.2.2.

3.2. Procedura dodjele usluga kompanijama i proces pružanja usluga

Naučno-tehnološki park Crne Gore primjenjuje transparentne i jasno definisane procedure za dodjelu usluga kompanijama, u skladu sa prirodom pojedinačnih programa, izvorima finansiranja i ciljevima podrške. Cilj ovih procedura je da se obezbijedi jednak pristup uslugama svim zainteresovanim korisnicima, uz efikasno usmjeravanje raspoloživih resursa prema kompanijama sa najvećim potencijalom za razvoj inovacija i poslovni rast.

Pristup uslugama ostvaruje se kroz više mehanizama, u zavisnosti od vrste podrške. Za programe koji se realizuju putem javnih poziva, zainteresovane kompanije podnose prijave kroz definisane aplikacione procedure. Nakon isteka roka za prijavu sprovodi se administrativna provjera ispunjenosti uslova, a zatim evaluacija prijave prema unaprijed definisanim kriterijumima koji mogu uključivati inovativnost ideje, tržišni potencijal, kapacitete tima, stepen razvoja proizvoda ili usluge, mogućnost skaliranja i očekivani doprinos razvoju inovacionog ekosistema.

Kod infrastrukturnih usluga, kao što su zakup poslovnog prostora, korišćenje coworking prostora ili laboratorijskih kapaciteta, proces uključuje podnošenje zahtjeva, procjenu usklađenosti sa kriterijumima za prijem korisnika i zaključivanje odgovarajućih ugovora o korišćenju prostora i usluga.

Za određene savjetodavne, mentorske i edukativne usluge pristup je omogućen kroz direktan zahtjev korisnika ili uključivanje kompanija u aktivnosti koje se realizuju u okviru nacionalnih i međunarodnih projekata. U tim slučajevima korisnici se identifikuju kroz potrebe kompanija, preporuke partnera ili otvorene pozive za učešće u pojedinačnim aktivnostima.

Nakon odobravanja podrške, sa korisnicima se, kada je primjenjivo, zaključuju ugovori, sporazumi ili drugi oblici formalne dokumentacije kojima se definišu prava i obaveze strana, obim podrške i očekivani rezultati. Realizacija usluga sprovodi se kroz individualni ili grupni rad, obuke, mentorstvo, konsultacije, radionice, poslovne susrete, pristup infrastrukturi, razvojne programe i druge aktivnosti u skladu sa karakterom pružene podrške.

Tokom cijelog procesa vodi se evidencija o korisnicima i realizovanim aktivnostima, uključujući prijavne obrasce, ugovore, liste učesnika, evidencije prisustva, izvještaje o realizaciji aktivnosti i

drugu prateću dokumentaciju. Ovi dokumenti predstavljaju osnov za verifikaciju pruženih usluga i potvrdu da je određena kompanija koristila podršku NTP CG.

Podaci o svim korisnicima i pruženim uslugama sistematizovani su u tabeli „**Company Information**“, koja sadrži pregled kompanija, vrstu korišćene usluge, period korišćenja i odgovarajuće dokaze o realizaciji. Na osnovu ovih evidencija moguće je pouzdano identifikovati jedinstvene korisnike usluga i pratiti njihov rast tokom izvještajnog perioda, što predstavlja osnov za mjerenje ostvarenja indikatora definisanog reformskim korakom 1.2.2.2.

4. KOMPANIJE KORISNICE USLUGA

4.1. Profil kompanija

Kompanije koje koriste usluge Naučno-tehnološkog parka Crne Gore predstavljaju raznoliku grupu korisnika koja obuhvata startupove, mikro, mala i srednja preduzeća, kao i druga inovativna privredna društva u različitim fazama razvoja. Ovakva struktura korisnika potvrđuje ulogu NTP CG kao centralne nacionalne institucije za podršku inovacijama, tehnološkom preduzetništvu i razvoju konkurentne privrede zasnovane na znanju.

Posmatrano sa geografskog aspekta, korisnici usluga dolaze iz svih regiona Crne Gore, pri čemu je najveći broj kompanija registrovan u Podgorici, kao administrativnom i ekonomskom centru države. Pored toga, značajan broj korisnika dolazi iz Nikšića, Bara, Budve, Herceg Novog, Tivta, Bijelog Polja, Pljevalja, Berana i drugih opština, što potvrđuje da usluge NTP CG imaju nacionalni karakter i da su dostupne kompanijama bez obzira na njihovu lokaciju.

Sa aspekta privrednih djelatnosti, među korisnicima su zastupljene kompanije iz različitih sektora ekonomije. Najveći broj kompanija posluje u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija (ICT), razvoja softvera i digitalnih rješenja, što je u skladu sa savremenim trendovima razvoja inovacionog preduzetništva. Pored ICT sektora, značajno su zastupljene kompanije iz oblasti energetike, zaštite životne sredine, proizvodnje, poljoprivrede i prehrambene industrije, kreativnih industrija, turizma, zdravstvenih tehnologija, obrazovanja, profesionalnih usluga i drugih djelatnosti zasnovanih na inovacijama.

Struktura korisnika prema veličini kompanije pokazuje da najveći dio čine startupovi i mikro preduzeća, kojima je podrška inovacione infrastrukture posebno značajna u ranim fazama razvoja poslovanja. Istovremeno, usluge koriste i mala i srednja preduzeća koja kroz saradnju sa NTP CG unapređuju inovacione kapacitete, razvijaju nove proizvode i usluge, pristupaju međunarodnim tržištima ili učestvuju u istraživačko-razvojnim aktivnostima.

Raznovrsnost korisničke baze potvrđuje da NTP CG uspješno odgovara na potrebe različitih ciljnih grupa unutar inovacionog ekosistema, pružajući podršku kompanijama bez obzira na sektor

poslovanja, stepen razvoja ili geografsku lokaciju. Takav pristup doprinosi ravnomjernijem razvoju inovacionih kapaciteta na nacionalnom nivou i jačanju ukupne konkurentnosti crnogorske privrede.

4.2. Agregirani podaci

Podaci prikupljeni kroz evidenciju korisnika i pruženih usluga potvrđuju kontinuirano širenje obima aktivnosti Naučno-tehnološkog parka Crne Gore i rast broja kompanija koje koriste usluge inovacione infrastrukture. Agregirani podaci predstavljaju osnov za praćenje ostvarenja indikatora definisanog reformskim korakom 1.2.2.2 i omogućavaju pregled ukupnog broja kompanija koje su koristile usluge NTP CG tokom izvještajnog perioda.

Prema podacima iz tabela „**Company Information**“ i „**Aggregated Company Data**“, tokom perioda 2024–2026 usluge NTP CG koristilo je ukupno 107 jedinstvenih kompanija, kojima je pruženo ukupno 220 usluga i različitih oblika podrške.

Godišnja distribucija korisnika prikazana je u nastavku:

Godina	Broj jedinstvenih kompanija
2024	9
2025	50
2026	48
Ukupno	107

Podaci pokazuju da je NTP CG od početka rada u novoj infrastrukturi kontinuirano povećavao broj korisnika kroz razvoj novih programa podrške, širenje portfolia usluga i intenziviranje saradnje sa startup zajednicom, inovativnim kompanijama i privrednim subjektima. Posebno značajan rast zabilježen je tokom 2025. i 2026. godine, kada je došlo do proširenja aktivnosti kroz nacionalne programe podrške, međunarodne projekte i razvoj specijalizovanih usluga za startupove i inovativna preduzeća.

Analiza korišćenja usluga pokazuje da su kompanije najčešće koristile programe edukacije i razvoja kompetencija, mentorsku i savjetodavnu podršku, aktivnosti umrežavanja, startup programe, podršku internacionalizaciji i pristupu finansiranju, kao i usluge povezane sa transferom tehnologija i razvojem inovacija. Značajan broj kompanija koristio je više od jedne usluge, što

potvrđuje dugoročnu saradnju korisnika sa NTP CG i aktivno uključivanje u različite programe podrške.

Detaljan pregled korisnika, korišćenih usluga i prateće dokumentacije sadržan je u tabelama „**STP CG Company Overview 1.2.2.2**“ i „**Aggregated Company Data**“, koje predstavljaju osnov za verifikaciju prikazanih rezultata i potvrđuju doprinos NTP CG razvoju inovacionog i preduzetničkog ekosistema Crne Gore.

Detaljni podaci prikazani su u tabeli RA_Table 1.2.2.2_2024-2026_STPMNE.xls:

- Company information
- Aggregated Company Data

5. POSTIGNUĆE INDIKATORA

5.1. Polazna vrijednost

Za potrebe praćenja realizacije reformskog koraka 1.2.2.2, Naučno-tehnološki park Crne Gore koristi 2024. godinu kao početnu godinu praćenja, imajući u vidu da je pružanje usluga u okviru nove infrastrukturne i programske platforme započelo nakon stavljanja objekta u punu funkciju.

U skladu sa metodologijom praćenja indikatora, kompanije se evidentiraju kao jedinstveni korisnici usluga, pri čemu se svaka kompanija računa samo jednom, bez obzira na broj korišćenih usluga ili period njihovog korišćenja.

Prema podacima iz tabela „Company Information“ i „Aggregated Company Data“, tokom 2024. godine evidentirano je 9 kompanija koje su prvi put koristile usluge NTP CG, što predstavlja početnu vrijednost za praćenje daljeg rasta broja korisnika u okviru ovog reformskog koraka.

Ova vrijednost predstavlja osnov za mjerenje povećanja broja kompanija koje koriste usluge inovacione infrastrukture tokom narednog perioda, odnosno tokom 2025. i 2026. godine.

5.2. Progresivni rast

Podaci prikupljeni tokom izvještajnog perioda potvrđuju kontinuiran rast broja kompanija koje koriste usluge Naučno-tehnološkog parka Crne Gore, kao i povećanje obima podrške koju inovaciona infrastruktura pruža startupovima, inovativnim preduzećima i drugim privrednim subjektima.

Od uspostavljanja pune funkcionalnosti infrastrukture i početka sistemskog pružanja usluga tokom 2024. godine, broj korisnika kontinuirano je rastao zahvaljujući razvoju novih programa podrške,

širenju portfolia usluga, realizaciji međunarodnih projekata i jačanju saradnje sa privredom i akademskom zajednicom.

U skladu sa metodologijom praćenja indikatora, svaka kompanija evidentirana je samo jednom, bez obzira na broj korišćenih usluga ili učešće u više programa podrške. Na taj način identifikovano je ukupno 107 jedinstvenih kompanija koje su koristile najmanje jednu uslugu NTP CG tokom perioda 2024–2026.

Pregled broja kompanija prema godini prvog korišćenja usluge prikazan je u nastavku:

Godina prvog korišćenja usluge	Broj kompanija
2024	9
2025	50
2026	48
Ukupno	107

Tokom istog perioda kompanijama je pruženo ukupno 220 usluga i različitih oblika podrške, što potvrđuje da je značajan broj korisnika koristio više od jedne usluge i ostvario kontinuiranu saradnju sa NTP CG.

Ostvareni rezultati potvrđuju rast obuhvata korisnika i povećanu iskorišćenost inovacione infrastrukture, kao i značajan doprinos NTP CG razvoju inovacionog i preduzetničkog ekosistema Crne Gore. Posebno je značajno što je rast ostvaren kroz kombinaciju infrastrukturne podrške, edukativnih i mentorskih programa, aktivnosti umrežavanja, internacionalizacije poslovanja, transfera tehnologija i pristupa finansiranju.

5.3. Izvori verifikacije

Podaci prikazani u ovom izvještaju zasnovani su na zvaničnim evidencijama Naučno-tehnološkog parka Crne Gore i dokumentaciji koja potvrđuje pružanje usluga kompanijama tokom izvještajnog perioda. Sistem evidencije korisnika i realizovanih aktivnosti omogućava pouzdano praćenje broja kompanija koje koriste usluge inovacione infrastrukture, kao i verifikaciju svih prikazanih rezultata.

Ključni izvori verifikacije obuhvataju:

- **Katalog usluga (Service Catalogue)**, koji sadrži pregled svih usluga i programa podrške realizovanih tokom izvještajnog perioda;
- **Tabelu „Company Information“**, koja sadrži podatke o kompanijama korisnicima, vrstama korišćenih usluga i pratećoj dokumentaciji;
- **Tabelu „Aggregated Company Data“**, koja omogućava pregled ukupnog broja korisnika i agregiranih pokazatelja;
- Ugovore, sporazume i drugu dokumentaciju zaključenu sa korisnicima usluga, kada je primjenjivo;
- Liste učesnika, evidencije prisustva, izvještaje sa obuka, radionica, mentorskih programa i drugih aktivnosti;
- Dokumentaciju nastalu u okviru nacionalnih i međunarodnih projekata kroz koje su usluge pružane;
- Javne pozive, objave i promotivne aktivnosti dostupne putem zvaničnih komunikacionih kanala NTP CG, uključujući internet stranicu i društvene mreže;
- Linkove za objavu usluga i programa navedene u koloni **„Service Publication Link“**.

Navedeni izvori obezbjeđuju potpunu sljedivost podataka i omogućavaju nezavisnu provjeru broja korisnika, vrste pruženih usluga i realizovanih aktivnosti. Na taj način osigurana je transparentnost procesa izvještavanja i pouzdana potvrda ostvarenih rezultata u okviru reformskog koraka 1.2.2.2.

6. ZAKLJUČAK

Analiza podataka i prateće dokumentacije potvrđuje da je Naučno-tehnološki park Crne Gore tokom perioda 2024–2026 uspješno realizovao aktivnosti koje doprinose ostvarivanju reformskog koraka 1.2.2.2 – Povećanje broja kompanija koje koriste usluge inovacionih centara. Kroz kontinuirano unapređenje portfolia usluga, razvoj novih programa podrške i aktivno uključivanje kompanija u aktivnosti inovacione infrastrukture, NTP CG je značajno povećao dostupnost specijalizovanih usluga namijenjenih razvoju inovacija, tehnološkog preduzetništva i konkurentnosti privrede.

Tokom izvještajnog perioda usluge NTP CG koristilo je ukupno 107 jedinstvenih kompanija, kojima je pruženo 220 usluga i različitih oblika podrške. Kroz programe edukacije, mentorstva, inkubacije, umrežavanja, internacionalizacije, transfera tehnologija i pristupa finansiranju, korisnicima su obezbijeđeni uslovi za razvoj inovativnih proizvoda i usluga, jačanje poslovnih kapaciteta i ostvarivanje novih tržišnih i razvojnih prilika.

Na osnovu prikazanih podataka i verifikacione dokumentacije može se zaključiti da je broj kompanija koje koriste usluge inovacionih infrastruktura kontinuirano rastao tokom izvještajnog perioda, čime je dat značajan doprinos realizaciji reformskog koraka 1.2.2.2. Objedinjeni rezultati

inovacionih infrastruktura uključenih u sprovođenje reforme potvrđuju ostvarenje cilja definisanog Reformskom agendom, odnosno povećanje broja kompanija koje koriste usluge inovacionih centara za najmanje 50%. Time je dodatno ojačan inovacioni kapacitet Crne Gore, unaprijeđena podrška razvoju preduzetništva i stvoreni preduslovi za dalji rast konkurentnosti nacionalne ekonomije.

IZVRŠNA DIREKTORICA

V Radulović
mr Valentina Radulović